

Katarina Koprek
(uredila)

BUDUĆNOST S TRADICIJOM

Z B O R N I K

radova prigodom
40. obljetnice
rada Instituta

za crkvenu glazbu
»Albe Vidaković«

Katoličkog bogoslovnog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

Glas Koncila

Budućnost s tradicijom

Zbornik radova prigodom 40. obljetnice rada Instituta za crkvenu glazbu
»Albe Vidaković« Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Budućnost s tradicijom

Zbornik radova prigodom 40. obljetnice rada Instituta za crkvenu glazbu
»Albe Vidaković« Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Izdavač: Glas Koncila, Kaptol 8, 10000 Zagreb, www.glas-koncila.hr

Za izdavača: Nedjeljko Pintarić

Uredila: Dr. s. Katarina Koprek

Recenzenti: doc. dr. sc. Hana Breko-Kustura
doc. dr. sc. Ante Crnčević

Lektura i korektura: Vlatka Turina

Priprava za tisak: Glas Koncila

Tehnički urednik: Krunoslav Črep

Grafičko oblikovanje: Mirjana Kos

Fotografije: Fotoarhiv Glasa Koncila, Mihael Sokol, Nedjeljko Pintarić

Naklada: 400 komada

Tisak: Offset Markulin, Lukavec

Motiv na naslovnici: Giorgione, Tri čovjekove dobi
(Le tre età dell'Uomo, Firenza, Pitti)

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb
UDK 783(063)

BUDUĆNOST s tradicijom : zbornik radova
prigodom 40. obljetnice Instituta za
crkvenu glazbu "Albe Vidaković" Katoličkog
bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u
Zagrebu / <uredila Katarina Koprek>. -
Zagreb : Glas Koncila, 2005.

ISBN 953-241-019-8

I. Crkvena glazba -- Visokoškolsko
obrazovanje

II. Crkvena glazba -- Glazbenici --
Obrazovanje

450324037

s. Katarina Koprek
(uredila)

BUDUĆNOST S TRADICIJOM

Zbornik radova prigodom 40. obljetnice rada Instituta za crkvenu glazbu
»Albe Vidaković« Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Glas Koncila
Zagreb, 2005.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	7
SVEČANO OTVARANJE ZNANSTVENOG SKUPA	9
Molitva	9
Pozdravni govori	10
Pozdravni govor prof. mr. art. Miroslava Martinjaka, pročelnika Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« KBF-a Sveučilišta u Zagrebu	
Pozdravni govor prof. dr. sc. Josipa Balobana, dekana KBF-a Sveučilišta u Zagrebu	
IZLAGANJA	15
Dr. sc. s. Katarina Koprek	15
Četrdeset godina rada Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« KBF-a Sveučilišta u Zagrebu	
Doc. dr. sc. Ivan Šaško	25
»Sacrosanctum Concilium«	
i »Institut za crkvenu glazbu 'Albe Vidaković'«	
Dvije obljetnice u istome duhu: »Musica sacra tanto sanctor erit...«	
Prof. dr. sc. Johann Trummer	39
Još jedan jubilej	
Prof. dr. sc. Martin Kellhuber	45
Visoka škola za katoličku crkvenu glazbu i glazbenu pedagogiju u Regensburgu. Od malene privatne škole do najstarije i najveće visoke škole za crkvenu glazbu na svijetu	
Prof. dr. sc. Štefan A. Ferencák	51
Odgaj crkvenih glazbenika u Mariborskoj biskupiji Od A. M. Slomška do danas	

Peter Grum, dipl. muzikolog i geograf 59
 Ustanove za obrazovanje crkvenih glazbenika u Ljubljanskoj nadbiskupiji

M^o mons. Valentin Miserachs Grau 67
 Papinski institut za crkvenu glazbu u Rimu - nekad i danas

Emeritus prof. dr. sc. Bonaventura Duda, OFM 73
 Časoslovna jutarnja i večernja molitva u pjevanju Božjeg naroda.
Moj mali glas uz veliki glas Ivana Pavla II.

Prof. dr. sc. Marijan Steiner 81
 Religijska glazba staroga svijeta

Prof. dr. sc. Adalbert Rebić 89
 Pjesma, svirka i ples u Bibliji
»Sviraj lijepo, pjevaj mnogo!« (Iz 23,16)

PRILOZI 107

Glazbeni program 107

Tablica upisanih studenata 111
 Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« KBF-a Sveučilišta u Zagrebu
 tijekom akademskih godina

Fotografije 112

PREĐGOVOR

Život se, kako navodeći Mahatmu Gandhija reče kardinal Ratzinger, očituje u trostrukom izražajnom obliku. U moru žive ribe koje šute, na kopnu se oglašuju životinje, ptice pak – čiji je životni prostor nebo – pjevaju. Čovjek ima udjela na sva tri izražajna oblika života. On u sebi nosi dubinu mora, teret zemlje i visinu neba. Zato mu, na što ukazuje liturgija, pripadaju tri vlastitosti: šutnja, riječ i pjesma.

Činjenica je da je uloga glazbe u kršćanskoj liturgiji od početka kršćanstva bila objekt teoloških razmišljanja i rasprava. Liturgija i crkvena glazba su oduvijek u svojevrsnom sestrinskom odnosu. Posvuda gdje čovjek daje slavu Bogu nisu dovoljne samo obične riječi.

Drugi vatikanski koncil je liturgiju označio vrhuncem prema kojemu je usmjereno djelovanje Crkve, a istodobno i izvor iz kojega izvire sva njezina snaga (SC 10). U tome je crkvena glazba ono izvanredno sredstvo proslave Boga.

O glazbi se unutar Crkve raspravljalo i razmišljalo (raspravlja i razmišlja) u okvirima dvojbe: staro ili novo, tradicija ili aktualnost. Četrdeset godina postojanja jedne važne crkvene institucije u nas, Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, bila je prigoda da se u jednom međunarodnom znanstvenom skupu osvrne na ulogu i značenje crkvene glazbe u Hrvatskoj, ali i u nama susjednim zemljama.

Čovjek živi i iz tradicije. Tradicijom se u sadašnjosti posadašnjuje ono prošlo za budućnost. Giorgioneova slika (*Le tre età dell'Uomo*, Fierenza, Pitti) s omota ovoga Zbornika pokazuje tri čovjekova doba: staračko, zrelo i mladenačko doba ili prošlost, sadašnjost i budućnost.

Mnogima je jasno da današnji čovjek i čovječanstvo proživljavaju izgublenu vjerodostojnost. Što je vjerodostojno? Jamačno samo ono što nadilazi trenutačne trendove potražnje i ponude, ono što iz prošlosti (iz tradicije) živi za budućnost.

Institut za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu nastao je u duhu Drugoga vatikanskog koncila iz pastoralne potrebe. Pastoralne nam potrebe danas nalažu traganje za novim i učinkovitijim putevima »liturgijske duhovnosti«. O tome govori i papa Ivan

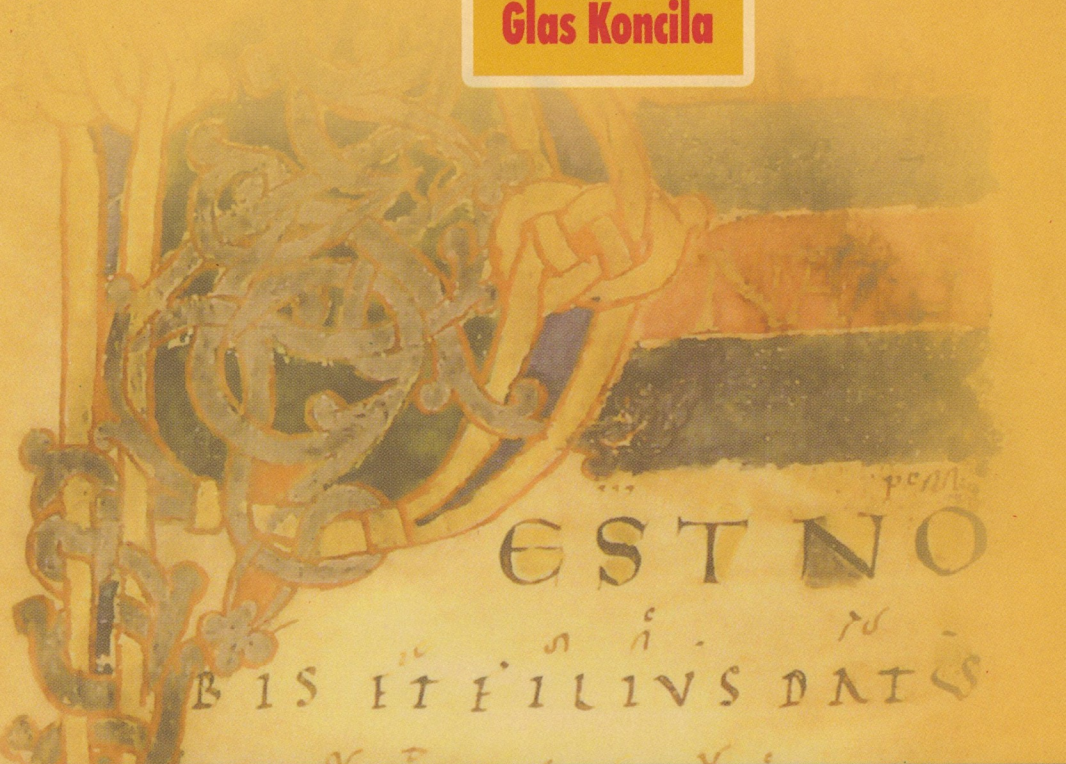
Pavao II. u svojem apostolskom pismu »Spiritus et Sponsa« objelodanjenom 4. prosinca 2003. godine prigodom 40. obljetnice Konstitucije Drugoga vatikanskog koncila »Sacrosanctum Concilium« (br. 16).

Giorgioneova slika oslikava i tri razdoblja Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nova je povijest crkvene glazbe u nas započela s m^o Albom Vidakovićem nastavila se s m^o Anđelkom Milanovićem, m^o Izakom Špraljom i živi sa sadašnjim studentima i djelatnicima Instituta.

Sadašnja uprava Instituta, na čelu s m^o prof. Martinjakom i s Predstojnikom katedre na koju je Institut navezan – Katedre za liturgiku Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – prof. dr. sc. Ivanom Šaškom, o tome razmišlja držeći liturgijsku glazbu svojevrsnim sakramentom, tj. znakom nevidljivih duhovnih vrednota, koji Božju blizinu i njegovo djelovanje ostvaruje zajedno s božanski nadahnutim riječima Biblije i liturgije u duhu »kreativne vjernosti«, veze budućnosti s tradicijom.

U ime organizatora simpozija zahvaljujemo donatorima, prije svega Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Hrvatskoj biskupskoj konferenciji i Glasu Koncila, koji su nam pomogli kako pri organizaciji znanstvenoga simpozija tako i pri izdavanju ovoga Zbornika.

U Zagrebu na spomendan blaženoga Alojzija Stepinca, 10 veljače 2005.
dr. sc. s. Katarina Koprek

EST NO

BIS ET ILLIVS DATIS

O glazbi unutar Crkve raspravljalo se i razmišljalo u okvirima dvojbe: staro ili novo, tradicija ili aktualnost. Četrdeset godina postojanja jedne važne crkvene institucije u Hrvatskoj, Instituta za crkvenu glazbu "Albe

Vidaković" KBF-a u Zagrebu, bila je prigoda da se na međunarodnom znanstvenom skupu osvrne na ulogu i značenje crkvene glazbe u Hrvatskoj, ali i u nama susjednim zemljama.

ISBN 953241019-8

9789532410198